

4023

T R O L L E N D A N S A.

I möllan i Ljungby dansar trollen var
julafton. Di dansar så då tar eld under rompan
på dom o möllan bränydede så ner ett par gånga.
Men möllaren ble arg var gång di dansa, o en gång
skicka han en stor honn på dom. "Gud låt oss vara i
fred", ropa trollen o fortsatte att dansa. Men
möllaren ville ha ut dom. "Ja har en björn i on-
bänken, som ja ska hissa efter er, om ni inte dra
åstad genast!" O så fick di ge se i väg o komme
inte mer nån gång.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

1

Skeåne
V. Alingsås
Häglinge
uppt. av 1933

4023

M A R A N.

Mynt. Enig Malmbergs
S. Petrus
Per. Anders Walquist
Född i 1845 i Tjörn

Om inte maran ska komma på en o "kröfta"en så ska
en bara vända träskona under sängen. En ska sätta
klackana utför. Dä ska en göra var kväll så får inte
maran makt över en.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2

4023

S K Ö V G O B B E N.

Skövgobben kom in te vårt en gång
mitt på vintern, när dä va ryseled kallt. O så satte han se
på bränneslådan, men han sa ingenting. Han satt där rätt länge.
Men när han så äntligen gick så sa han, "hy, hy, hy,", precis
när han öppna dörren o skolle gå ut. Men dä dröjde heller inte
länge förrän vi hade snö.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3

Skane
Västra Götaland
Rödönsk
Åsarp
Uppmärks 1933

4023 *Mitt av Birg. Ekholm*

L Y K T E G U B B E.

*S. Edström
Ber. Ande Dalquist
Född 1845 i Stöde.*

Strax när ja hadde flyttat hit, då e en sextio år
sen nu, konne ja se en gobbe, som gick nere på kärren mä en
lykta i handen. Dä va en lantmätare, som hade mätt fel i
sina dar, o nu fick han gå där nere sen han va död. Ja såg
nom alltid innan dä blev oväder.

LUND'S UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

4

4023

M J Ö L K A H A R E N.

När di fäller träd så ska di för all del inte
låta nåna "spinkor" stå opp från stubben för då blir
mjölkaharen så stygg ve deras kor

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

5

Skåne
Västra
Karlskrona
Maj 1933

4023

"LOGKATTE"

Oystein Gjelsten
b. 1875 i Örgryte
Söh. av Anders Dalquist
Född 1845 i Hörby

När man stod o tröskade på logen mä "pläjl" o
där kom in nån så skolle han känna på "lokatten". Då skolle
man ta nom om halsen mä "pläjlen" o klämma nom te han skrek.
Då kallades "känna på lokatten".

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

6

4023

S J Ä L V S P I L L I N G.

Alla "sälspillinga"-skolle begravas på
gången av kyrkogården. De skulle va till narr
för alla andra. Sälspillinga då ju sådana som
ta lived au se säla.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

7

4023

F Ö R H Ä X A R K R E A T U R.

Det var några i Ebbarp, som bara kunde lägga händerna på
kreaturen så rent tvina di bort. de gjorde di titt, di bara
strög dom på ryggen.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

8

4023

K L O K G U B B E V I S A R T J U V I E N S P A N N.

Min morfar hade blivit av med en harve. O så
gick han te Mölle-Jinsen för att han skolle ställa den te
räätta igen. Men Mölle-Jinsen sa bara te min morfar att han
skolle dra opp en spann vatten o så titta i då så skolle han
få se tjuven. O då gjorde han o där såg han Jöns Kristiansson
i spannen. O morfar gick te Jöns o han hade harven.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

9

4023

P E R S O N S O M I C K E H A R N Å G O N M J Ä L T E

S P R I N G E R VÄRRE ÄN A N D R A

LUND'S UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV
A

10

I Häglinge bodde för en tretti år sen
en gammal gobbe, som hette Nils Andersson. Dä va den värste
gubbe te o konna springa som ja ha sett. Men så sa di också
att han hade ingen "mälte", o di som inte ha nån sådan di kan
ju springa värre än andra människor. Den här Nils Andersson
han tjänste hos prosten i S. Rörum. O så en gång sa prosten,
han hette Vingren, te Nils Andersson att han skulle gå te
Lund. Dä va en lördag o klockan va väl tie på förmiddan.
Men när dä va kväll hade gobben vatt i Lund o va omigen innan
solen gick ner. Men han hade sprungit hela vägen fram o tebaks.

4023

S V A R T K O N S T B O K E N D A N S A R.

Mölle-Jinsen och en annan kar sutto och söpo
en gång. Men den här karen ville inte tro att Mölle-
Jinsen konne nåna konster. Men rätt som di sutto
där o söpo så hoppa Mölle-Jinsens svartkonstbok ner
från hyllan o börja dansa på golvet o flaxa mä bla-
den. "Jaså nu börjar du hoppa", sa Mölle-Jinsen,o
så la han nom opp på sin plats igen. Men från dem
dagen vågade aldrig den där karen gå o hälsa på
Mölle-Jinsen mer,för nu visste han att han konne
trolla.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

11

4023

K L O K V Ä L T E R A N N A N S L A S S.

Mölle-Jinsen hade en mölla i Sandåkra i Mellby socken. Men så va där en lantbrukare, som inte ville köra "te mölles" hos nom. O när den karen skole köra hem från möllan, ^(en gång) så kom Mölle-Jinsen ut o läste nånting så att han körde o välte mä sitt lass. Men sen efter då körde han te Mölle-Jinsen o fick malet alltid.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

12

4023

E L V A S P E L E D .

Det var på en "värmölla" di dansa, å Jöns Ols bror å ja vi
spela. Å han va full, men han spelå ti sist så ja ente konne
följa en. Å di, som dansa, dansa å hoppa uppåt väggana. Men så
var där en, som for fram å skar strängana å fñolen.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

13

Mh.
V. Göringe Ad.
Rytinge om
1933

Mrs. G. Jekyrn

Ber. Adr. Dahlberg vid

f. 1845 i Rör

4023

ÄLVEN STRÄNGAR FIO L.

Di la fiolen under en bro, så stränga älven den till dom.
Ja ha gjort dä ett par gånga o där ble bättre "ly" i den
sen ja hade gjort så. Dä va väl näcken, som näckensam stränga
den te me.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

14

H E M L I G S K A T T.

Där va två karar, som skolle ta opp en gömd skatt. Dä va pengar i en kopparkittel. Di hade grävt så di hade sett dä ena örat. O di hade lagt ett rep om o skolle dra opp den, men så sa den ene, "dä va åin sjudjävla käl te o seda hårt". Men mä däsamma så sjönk kitteln. Ja, di ska ju inte svärja när di ska dra opp såna där gamla skatter.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

15

4023

"RÅBOCKASTENEN".

Råbockastenen står här på gränsen mellan Ynglingarum, Kolstrarp o Sjöberga. Där är en hög fyrkantig sten. Den ska vara rest av jättarna.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

16

4023

I N T E S V Ä L J A O B L A T E N

När man ha gått o läst o ska gåte nattvarden första gången så ska man inte svälja "obelaten" man får utan ta vara på den o ta den mä hem o fästa den på väggen. Sen ska man skjuta på den mä en bössa. Så kan man va säker på att man får alltid tur när man e ute o jagar, så att man kan skjuta mycke.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

17

4023

K O P P A R B I T I T R Å G E T

Ja brukade alltid när ja gödade en sugga
o spika en kopparbit i tråget så blev di inte "ornavilta".

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

18

4023

N E D G R Ä V T HÄ S T H U V U D U N D E R B O R D E T

Förr hade vi ju alltid stampade "jörgål". O så skolle där alltid grävas ner ett hästhuvud under bordet, så blev där mer tur. Man skolle gräva ner ett hästhuvud på logen mä.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

19

4023

B J Ö R K L Ö V S O M L Ä K E M E D E L.

Min far ble så ryseled sjuk när han
va en förti år. Dä va i ryggmärgen. Men så va där en klok gubbe
som han sökte, h han sa te far att han skolle ligga i björklöv
i tre dar i sträck, så skolle dä lena i ryggen. O dä hjälpte
lit när han låg i löven men, dä va lika galet när han kom opp.
igen.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

20

I N T E H A V A M E D Ö M K A N M E D G R I S E N S O M

4023

S L A K T A S

Man ska inte "önka" ve grisens när
man slaktar nom för då dör han inte så lätt. Han får plågas
mycke mer då.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

21

4023

L Y T E.

Om en kvinna, som e mä barn, får se ett kistelock,
som står på glänt, så får barnet "haraskaor".

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

22

4023

L Y T E O C H D E S S B O T A N D E.

Om modern kröp under ett skinn, som va
ophängt te torkning, så fick barnet, som hon va mä,
"udslätt" i hela ansiktet. Men då skolle modern
bara gå o tigga lit skinn , som suttit på benen
av ett slaktat får, o koka dä skinnet i vatten.
Sen skolle hon tvätta barnet mä vattnet.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

23

4023

L Y T E.

Modern skolle akta se för att se i mittbenan på
ett dåligt fruntimmer, en hora, för om hon gjorde då så
fick barnet ~~engelska~~ (engelska sjukan).

Jewon

LUND'S UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

24

Klara
V. G. George
Herr
Rafenges
Ant. 1933

Oppd. L. Johansson
Bör. Maria Degerfors
Född 1875

4023

T R A N B Ä R M O T F R Ä K N A R

Dä bästa man kan göra om man har "fraj-nor" e o ta tranbär o gnida mä dom i ansiktet. Men man ska göra dä tianes o så ska man sova på dä, man får inte tvätta bort dä förrän morgonen eftersom.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

25

4023

"LYDESÖREN"

När vi hade slaktat en^o gris skurit opp den så
skolle vi alltid skära bort "lydesöronen", då e di där spets-
arna som sitter på lungorna, för om en havande kvinna får se
di där "lydesöronen" så får barnet nån slags lyte.

LUND'S UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

26

4023

"M O L J E B R Ö(D)".

Dopparedan skolle "söltefläsked" kokas.

Dä "spaed" som då ble hade vi te o doppa bröd i. Vi fick vars en skiva grovt bröd o så skolle vi stå runt kring grytan o doppa i "spaed". Dä brödet kallas "moljebrö".

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

27

Högby, Sk.

4023

SÅKAKA.

Vi brukade alltid ha en brödkaka inne på bordet alla tre högtidskvällarna om jul. Sen gömde vi den te om våren. Då ska drängarna o hästarna ha varsen "rontenoms-skiva" så ble di så starka. Di ska ha den innan di börja vårarbetet.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

28

/ Att. Att.

4023

S E N D E R O C H B R U K.

Den mossan, som växer på bokstammarna, där
ju skövsnuans skinn. Dä användes vid stenborrning
förr i världen. Di band mossan i ett knippe o
trädde på stenborret för att inte vattnet skolle
stänka när di borrade.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

—♦—
29

4023

Julaftan o julada
dao fao vi så med·sul vi villa ha,
men annenda jul
dao gömmor mor sitt goa sul.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

30

4023

'G I S S A N Ö T T E R'.

Udda eller maga,
lia många tebaga.

A: Nötter i en fjäring,
B: ja vill bli din käring,
A: hur många år?

A: Nötter i en spann,
B: ja vill bli din man,
A: hur många år?

A: Min so luntar i skogen ,
B: min so luntar efter,
A: hur många grisar har hon?

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

31

4023

V I S A.

Ingeborg på backana,
hon går snett på klackana,
plockar loppor i en korg,
säljer dem till Göteborg.
Ingeborg, hon står på gären
o tvättar låren
åt sin man.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

32

R A M S A.

Edor Pedor stiger neder
från kateder.
Rappet smäller,
gossen gnäller,
aj, aj, aj.

4023

R A M S A.

Ja har ont i maven,
gack te Per i Haven,
sätt de pau oin stoin,
gnava pau ett boin,
så lenar dä i maven.

(V I S A).

Naur ja reste te Lannskrona,
taba ja min paraply,
den hade kostad me oin krona,
o den va så gott som ny.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

33

4023

A U K T I O N S K U N G Ö R E L S E.

Stor konkursauktion, som förrättas hos hemmansägaren i Syrakusa socken. Hemmanet, som innehåller mest åbyggnader och lite ägor runt omkring, hvilket ägaren får tillträda nästa kväll under en skinnfäll.

Lösörespersedlar, som äro ett par gamla gubbaskägg,

en femtio år gammal lösgom,

en träsko från Rom,

uggleväv,

svinborstväv,

små o stora getingar i pottor,

meloner o kalkoner,

tolv stycken spruckna mjölnsilar,

o tolv örfilar,

ett stycke fladlöss,

ett skitgevär från konung Davids tid.

Den som dessa rara saker vill handla och nyttja,

LUND'S UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

34

4023

han ska gå in i stuan,
o taga av sig luan,
köpet ska ske med rätta,
~~nyttigt sättet~~ ska han ha i sin hättta,
till att svärja o dundera,
o intestå o fundera.
Köpet lämnas till säkra köpare
under det mamsellen lyfter på krenolinen.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

35

4023

S T A F F A N S V I S A.

Och katten gick på ängen och slog
växskog med fyra starka drängar.

Efter kom lärkan med vingar små
hon räfsade höet i strängar.

Ulven lassa' och sparven drog
och svarta katten han körde,
och inte sjunger vi mer i år,
förr'n vi få smaka julölet.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

*Vse sjunger
ni! Staffan.*

36

4023

G R I M B O R G S V I S . A N

- 1) Där satt två kämpar en sommarkväll
framför sin boning i Nordens tjäll.

Stallbröder voro ju föga rädda,
i järn och stål beständigt klädda(för dullan dej).

- 2) Men Grimborg hette väl en av dem,
han grep om hornet med fingrar fem.

Han sad', "Jag vågar allt för min flicka,
det fyllda hornet i botten dricka(för dullan dej).

- 3) Stallbroder säg mig en trofast mö,
så röd som rosen så vit som snö,
en kungadotter så skön och fager,
och henne genast till brud jag tagér". etc.

- 4) Den stallbroder han svarade då:
"Om du på friareval vill gå,
en mö jag känner så skön bland alla,
att vinna henne lär svårt sig falla. etc

Skriv endast på denna sida!

forts.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

37

- 5) Hon vistas uppå sin faders gård,
inom ett hundrade kämpars vård.

Det kostar livet att dit sig våga,
och efter jungfrun det minsta fråga!
- 6) "Då vill jag rida", strax Grimborg skrek,
"jag lockas alltid av värda lek.

Ej som små jungfrur jag går och krusar,
ty kärleksyran ^{mig (mej)} ej [?] mera rusar!"
- 7) "Stallbroder", sade den käre vän,
"den ditåt far kommer ej igen,
ty borgens kämpar de äro vilda,
och kungena hovmän ej äro milda".
- 8) "Käre, visa mig vägen blott
till denne konungens hov och slott".

Och Grimborg sade, "ja du skall hava
den gångarn vite, som bäst kan trava".

4023

- 9) De kämpar redo en midnattsstund
igenom borgens helga lund .

En bäck de sågo bland blomstren flöda,
det var ej vatten,men blodet röda.
- 10) Staketen voro av idel järn
mot Grimborgs styrka ett ringa värn.

Med foten golvet han sönderstötte,
och ingen väktare honom mötte.
- 11) Till jungfruns dörr gick han ensam då,
med järnskodd handske han klappar på.

"Statt upp min sköna,skjut ifrån regeln
på dörr'n,ty annars jag bräcker spegeln".
- 12) Men jungfrun svarade stolt och fräckt,
"Vem är den friaren djärv och fräck?

Med ingen ännu jag möte stämde".
Men hennes vrede ej Grimborg skrämdes.

LUND'S UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

39

forts.

13) På dörren lade han skuldran bred,
så lås och regel föllo ned.

Den stolte friaren sig inträngde,
och dörren åter behändigt stängde.

14) Just inte hövlig då han var.

"Statt upp min sköna och var snar,
det höves eder nu behaga,
att mina stövlar utav mig draga",

15) På gyllne stolen han satte sig,

men jungfrun svarade utom sig,
"Dina stövlar jag ej draga tänker,
dån näsvishet mig fär mycket kränker".

16) Den stolte Grimborg han sticknade då,
hon sprang i sängen med stövlar på,
hans stora sporrar i denna villa
det vackra täcket han rispar illa.

4023

- 17) Till kungen gick då genast bud,
"med makt vill Grimborg sig taga brud,
hos kungens dotter han redan vilar,
och till undsättning ej någon ilar".
- 18) Då ropte kungen i vredesmod,
"upp kämpar gärningen kräver blod,
i stål er kläden; men passen tiden,
ty Grimborg är som en björn i striden".
- 19) De kämpar spundo i full galopp,
och dörren ville de låta upp.
När Grimborg hörde på dörren på klämta,
han sad', "jag kommer men vänta vänta".
- 20) Han kom som stormen på upprört hav,
vart kämpahuvud han högg utav
som gräs och strå för vart hugg han gjorde,
snart ingen mer honom bida torde.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

41

LUND'S UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

42

- 4023
- 21) Men kort förrän det blev ljusan dag
de föllo hundrade för hans slag,
och till dörr'n han sin stridshäst ledde,
och till avresa sig beredde.
- 22) Då tog han jungfrun i snövit hand,
han sade, "kom följ mig till mitt land".
på sadelknappen han henne höjde,
och intet motstånd han mera röjde.
- 23) Men Grimborg stannade inte förr
än han stod framför sin egen dörr.
Där stod nu gumman och neg och sade,
"välkommen hem, jag dig väntat hade."
- 24) Men Grimborg svarade att hon är
en kungadotter mig hjärtligt kär.
Med svärdet haver jag henne tagit,
och hennes väktare nederslagit.

förts.

- 25) På högan luft han följt sin mö,
med henne ville han leva,dö.

Han sad till henne,"vill du min bliva,
och hand och hjärta åt mig giva?"
- 26) Jungfrun svarade blygsamt då,
"vem är som kan emot Grimborg stå,
min man,min herre det må du vara,
ty du har styrka att mig försvara"
- 27) Så hölls där bröllop och dracks ur horn,
och lurar hördes och väkters horn,
det unga paret till sängs man leder,
när midnatt sig över jorden breder.
- 28) Men kort förrän från östansky
den nya dagen börjar gry
ett vapenbrak över gården hördes,
av vilket sömnen på många stördes.

4023

- 29) En stålklädd hop utav hovmän stod
kring Grimborgs gård uti övermod.
In trängde kämpar, som hördes fråga
om inte Grimborg sig ut törs våga.

- 30) De sköto på dörren med pilar, spjut.
"Är Grimborg hemma så skall han ut",
så ropte hela den vilda skara,
men ännu ingen där hördes svara.

- 31) Men Grimborg inom en vindsglugg låg,
för spjut och pilar han ej himlen såg.
Han sade, "jag strax ut skall träda,
men annorlunda skall jag mig kläda." (för dullan dej).

- 32) Hans unga brud hon var ej sen,
hon krängde stövlarna på hans ben,
kring höften spände hon svärd och bälte
sen satt' hon hjälmen uppå sitt ställe (för dullan dej).
?

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

44

4023

S T Å K Y R K S K R I F T.

Här i Häglinge va en som hette Jon Galen o han va så farligt stygg. O en gång hade han bannat vädret för då åskade en kväll när han skolle gå hem. O då fick prästen reda på, ja tror då va Wingren som va präst då. O så skolle Jon Galen "stao körkeskrift", för att han hade bannat vädret. O så innan mässan började så fick han komma fram te altaret å där läste prästen opp en hel hop för nom.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

45

T I O N D E.

4023

Förr skolle prästen ha vart tionde av nästan
allting. Dä va när ja va påg. Han skolle ha var tionde trave säd
vart tionde lamm, var tionde trave hör, vart tiondeskålpond smör
o mycke annat. O prästens dräng skolle köra ikring o samla opp
dä, men han va minsann inte välkommen när han kom.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

46

4023

SÄLJA HEMBRYGGT BRÄNNVIN.

Min far ha varit mä om o sälja brännvin som han själv
hade bränt. Han körde omkring ~~ta~~ o sålde, för dä va ju inte alla
som hade "smaotöja" så di konne bränna. Han brukte få 3 daler
kannan.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

47

4023

T R Ä T A L L R I K A R O C H "M A D F J E L A".

När jag växte upp va alla tallriker^{ar} av trä.
O vi åt på stora bräder som va gjorda så di passade te bordet.
Var bräda konne va en hel meter lång o så va där en tre eller
fyra urholkningar i var bräda. Vi kallade dom för "madfjela".
O när vi hade ätit så torkade vi dom o hängde dom på väggen. Dä
va inte förrän senare som vi började äta på ~~xx~~ runda trätallrikan.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

48

4023

S K Ä R A O C H T O R K A S T I C K O R.

Förr hade vi alltid stickor när vi skolle börja o kölna. Men då va ett faled göra mä o göra dom i ordning. Först skolle vi ut i skogen o hogga stora björketräd, för stickorna skolle alltid göras av björke. När vi hade fällt björkorna så skolle vi "snåja" (hugga av grenarna) dom o asa hem stockarna. Där hemma på gården skar vi dom i "länge" så där en tre alnar var stock. Sen satte vi stockarna i "luahåled", där di skolle torka lit o trät ble mjukt, för där va ju alltid en fali "hiss" i "kackelonana" så di gröna stockarna ble fort svarta o rätt så torra. När den ene ännen av stocken var torr sattes den andre ännen in i "luahåled". Dä gick på en halv timme o få en stock nåt så närlorr. Dä kalla vi för o baga stockana. När di va riktigt "bakta" skolle vi kvicka oss o sätta dom i täljebänken o börja o skära mä bånnkniven. Vi va alltid en te o skära o en te o plocka opp stickorna allt efter som di trilla ner. Sen skolle di torkas. Då la vi

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

49

4023

dom på stickepallen på "sättonen". Här fick di ligga ett par
da te di va riktigt torra. Di stickorna va så faled bra o ha
när vi skolle börja i "kackelonan". Vi hade dom osse te o
lysa i "bagaronen" mä o se om brödet va bakat.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

50

4023

KÖRA VED OCH "ROCKATRÄ" TILL LUND

OCH MÅLÖ.

När ja va ong så skolle vi köra bränne änna te Lonn o Mölmö. Vi brukte o va en fem, sex skjutsar i vart "lav". Men vi konne minsann inte lässa så mycke i di gamle träaxlavagnarna, så där 1/3-dels famn. Vi körde om middan den ene dan o så va vi i Lonn den andra så där lit innan midda. Vi brukte alltid o ligga över i Östra Torn, "Skinna-torn, di kallar dä. O iblann skolle vi köra in mä "rockaträ". Dä va olika stora bitar av bok, som vi hade hogged opp o som di skolle ha te o göra spinnerockar av. En del bitar va hoggna lit ronna, di skolle va te hjul o en del va flata, di skolle va te trampor. Vi sålde mycke "rockaträ" för dä betalte se bättre än o sälja bränne.

Thane
V Göinge
H Göinge
Mitt 1933

Gyrd Göric Johansson
J. C. Lönn
Herr. av Andreas Karlquist

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

51

4023

G Å T I L L "H O A".

När di skolle hugga gräset på di store g årdarna
så skolle ju torparna gå dit o hjälpa te. (Att göra dagsverke vid
gården kallades att "gao te hoa". 'Gao te hoa o ha dä goa'). O då
hade var torpare sina "lödor" han skolle hugga, o när han hade gjort
dä så va han fri. (Lödor äro avmätta stycken, vanligen det område
som ligger mellan två bäckar, kallades även kvatér). O vi brukte
börja kl. 3 på morgonen o så hade vi slut fram på efetrmiddan. O så
den siste dan vi va där då hade vi höstagille.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

52

Käse
V. Hööringe
Häglinge
Mj 8 1933

B A S T N I N G.

4023

Uppd av Eric Johansson
i Borum
Bör av Anders Dalquist
Född år 1845 - död

När linden va "löft" skolle vi båsta(basta). Då

fällde vi små "lengebästör" (lindar) o tog all barken av ända in till den vita stammen. O sen skolle då yttersta svarta skiljas ifrån, för då dugde inte, utan då va bara då innersta vita (de s.k. resmorna) som konne användas te rep. Då gick så lätt käkt o fläcka "resmorna" från då svarta. Då kallas att "resma!". Sen skolle resmorna torkas, för vi konne inte göra rep av dom genast.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

53

4023

"M Ä J A" SÄDEN.

Di liar som vi hade te o hugga säden mä
di va mycke grövre än slätterliarna. Men den mest sädan "mäja"
vi av, o dä va bara rågen som vi högg "ingför" o band genast.
När vi "mäja" så hade vi en stor, bred lie, som satt på en "mäje-
stage", o där va bara eit handtag (knagg) på den. Knaggen satt
ungefär mitt på "mäjestagen". På "mäjestagen" var även "mäjan"
fästad. (se ^{foto} teckn.). När vi "mäja" så högg vi "udför" (man me-
jade så att den huggna säden kom att ligga i sträng på stubb-
åkern; motsatsen till hugga "udför" var hugga inför (ingför) då
den huggna säden lades intill den ohuggna) o "mäjan" va te för
att vi skolle konna samla säden bättre o lägga den grannare. (Nu-
mera användes icke "mäja" utan i stället fästes (om säden är
kort) en böjd käpp av hassel på orvet, en s.k. *begjil*). O sen
skolle säden "negas", men dä va brukligt att den huggna säden
först skolle "ligga pao skaor" i nåna timmar för att säden
skolle ble torrare. O när vi "nega" så hade vi en riva o räfste
ihop en neg, o vi tog lit från var sida för att få negen full.

Skriv endast på denna sida!

forts.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

54

Ms. Grotius 678
f. 1845, blad

Grotius
V. Höglund
Höglands
Mitt. av 1938

4023

En skolle konna "nega" te två "bingesor". Vi brukte lägga kal-musrotblad i negorna för att inte mössen skolle va stygga ve stygga ve säden. Bandet skolle sitta fyra tum ~~från~~ närmare ~~xa~~ toppen än roten.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

55